

Panor. super Prima Secundi Decr.

in c. ceterum, supra de iud. & in c. ex parte B. de for. cōpe. vbi vult qd qd possessoria super feudo non sapiat naturam qōnis feudalis licet circa hoc vacillet. In contrarium facit quod no. Laur. Io. de Lig. & Bertrā. in clem. dispendiosam. de iudi. vbi dicunt, qd si agitur de beneficio, possessorio debet tractari causa simpliciter & de plano, prout tractatur causa, cum agitur petitorio, quia causa possessoria
a super beneficio dicitur beneficalis, vt in clem. vna, de cā posses. & proprie. & quia habet actor aliquid iustificare titulum, iuxta no. in clem. vna, & in c. in literis, de resti. spol. & quia continentia causę diuidi non debet, l. nulli, C. de iud. & in c. i. de causa pos. & proprie. Nec obstat qd dicitur, qd nihil cōmune habet possessio cum proprietate, nec proprietate cum possessio ne, vt l. naturaliter, §. nihil cōmune, ff. de acq. poss. quia hoc verum, vt sententia lata in vno non præiudicat in alio, sed in multis habent magnam cōmunionem, arg. bonum in c. causa m. de præscr. vbi patet, qd sicut laicus non pōt habere proprietatem rei spiritualis, ita nec possessionem. Et sic possessio videtur eiusdē nature, cuius est ppietas. Ad idē facit quod sentit Ioā. And. in c. fin. de iudi. vbi dicit, qd et ibi potuit agi coram iudice seculari, quia agebatur ibi de elect. rectoris secularis, quasi secus, si agebatur de electione rectoris ecclesiastici, licet ibi ageretur possessorio. Item in addi. Spec. in tit. de pe. & poss. §. i. ver. quid si ago possessorio, dicit qd qd possessoria super matrimonio, vel alio spirituali, non est spiritualis, sed quasi spiritualis. Ad idē inducantur not. per Archi. & Ioan. Mon. in c. eum, qui de eo, qui mit. in possi. 6. vbi dicunt, qd sicut quando agitur de beneficio obtinendo, non habet locum missio in possessionem causa rei seruandę, sed procedi debet ad vteriora, ita & si agitur possessorio de beneficio obtento. Idem tenet Spec. in tit. de contu. §. sequitur, ver. illud, & dicit qd Clemens ita pronuntiavit, & omnes do. conueniebant, licet gl. aliter sentiat in d. c. eum qui. Item Spec. in ti. de iura. calum. §. sequitur, in prin. aperte dicit qd in possessorio super re spirituali non iuratur de cal. per c. præsentium, de test. lib. 6. & sic vult qd debet tractari vt spiritualis. d. Anto. hic, & in c. fi. de iudi. dicit, qd si quæstio possessoria habeat annexam causam proprietatis, vt in matrimoniali & beneficalis, quod illa satis potest dici spiritualis, vt in iuribus præal. & facit cap. accedens, vt lit. non contestata. Et sic procedit dictum Archi. in d. c. eum qui, & quod not. in clem. dispendiosam, de iudi. vt talis causa tractetur simpliciter & de plano & c. Et not. bene hoc dictum quod approbatur ibi, not. per doc. quos supra retuli. Nam secundum eum propter connexitatem debet ad eandem naturam trahi, vt C. de iudi. l. nulli. Sed si quæstio possessoria est nuda, tunc dato, qd non sit mere spiritualis, attrahitur ad naturam spiritualis, vt quia annexa, arg. eorum quę supra dixi, & facit c. causam, de præscrip. Hęc vera secundum eum præter quā in exorbitatibus, in quibus si sit mentio de quæstione super re spirituali, intelligeretur de quæstione mere & omnino spirituali, quia quæstio possessoria non est mere spiritualis, quia ex illa, gratia non confertur, facit quod not. i. quæstio. i. in prin. summę, & c. i. Contra illud membrum, quando quæstio possessoria est nuda, vt attrahatur ad naturam spiritualis, aperte facit quod ipsē do. Anto. tenuit in c. cum sit generale, supra de for. compet. & in c. tuam, de ord. cogn. vbi dicit, quod vbi de re spirituali est quæstio facti tantum, & non iuris, potest secularis cognoscere. Vt si est quæstio, an matrimonium fuerit contractum, vel an contractus fuerit factus de duplo in fraudem, aut non, aut dubitatur, an potuerit esse matrimonium, vel contractus fuerit vsurarius, quod etiam tenuit Bart. in l. Titia, ff. solu. matri. & in l. 2. ff. de iurif. om. iudi. & l. quoties, C. de iudi. ergo fortius poterit cognoscere, qn quæstio possessoria est nuda. Nec
8 etiam primum membrum est indistincte verum. Vnde multum probabiliter sic distinguo ad concordiam reducendo omnia prædicta, qd de re spirituali potest quæstio seu cā esse mere spiritualis. Item quasi spiritualis. Item mere temporalis non habens aliqualem spiritualitatem annexam. Mere spiritualis est quando disputatur principaliter de re spirituali, & est quæstio iuris. Exemplum an matrimonium, vel collatio beneficii tuerit, vel quis teneatur ad decimas, & similia, & de talibus secularis nullo modo intromittit se, nec principaliter, nec incidenter, vt in c. tuam, de ord. cog. & in c. lator, qui fil. sint legit. & in con-

similib. Quasi spiritualis, quando agitur de possessorio, & est tale possessorium habens causam proprietatis annexā, vt si in ea est fienda aliqualis probatio super ipso iure, vt si agitur ad restitutionem coniugis, vt in ca. ex transmissa, & c. ex parte, & quod ibi plene not. de resti. spol. & talis causa non trahitur ad naturam mere spiritualis, quia principaliter disputatur de violentia, & non de ipso iure spirituali, & semper considerandum est in attribuendo actum alicui speciei, quod principaliter agitur. Ad hoc l. i. ff. de auth. tut. & quod not. gloss. in c. de cetero, de homi. & in l. queritur, ff. de sta. homi. & 4. q. 3. c. si testes. §. Hermaphroditus. Et illud quod dicimus, qd vbi agitur de crimine civiliter, illa non est quæstio criminalis sed mixta, vt in c. super his, in fi. de accu. & in c. tuę, de procu. ad idē c. quanto, de iudi. vbi ius patronatus nō est mere spirituale, licet habeat annexam spiritualitatem, sed dicitur spirituali annexum. Ita & fortius dicendum est de quæstione possessoria habente quādam proprietatem annexam, & sic procedit opin. Inno. & Arch. dicentis qd non est mere spiritualis, & procedit hoc casu opi. Io. And. in addi. vbi dicit, qd est quasi spiritualis, & procedunt no. in clem. dispendiosam, & c. eū qui, præal. vt tractetur hæc causa vt spiritualis, non tamen est mere spiritualis, sed propter illam annexionē, sicut dicimus in iure patronatus in d. c. quanto. Mere temporalis est non habens aliquam spiritualitatem annexam, vbi disputatur tantum de facto mero, nec venit discutiendi aliquid iuris. Exemplum, quando agit clericus contra laicū possessorem retinendę nomine suę ecclesię, quia molestatur in possessorio retinendę, & agit, vt cessetur a turbatio re. hic licet agat respectu ecclesię, non tamen venit ad discutiendum aliquid iuris spiritualis, sed quid meri facti, an turbet, & an possideat. Vel si agat interdicto recuperandę pro calice consecrato subtrahito, vel reliquiis, & similibus rebus, vbi non habet docere de aliqua proprietate, sed satis est probare possessionem, & rapinam. In his enim nihil repugnat laicum iudicem cognoscere contra laicum, nec potest dici in aliquo hæc quæstio spiritualis, cum de spiritualitate nullatenus disputetur. Pro hoc est text. optimus in c. petimus. i. i. q. i. sicut videmus in simili, qd cognoscit de iniuria illata clerico consecrato & spirituali, & illata ecclesię consecrata. Est enim iudex, non quia iudicat de ipso spirituali, sed de iniuria illata spiritualitati, vt in c. cum sit generale, de foro compet. & l. si quis hoc genus, C. de episc. & cle. videmus etiam in iuramento, qd vbi nō disputatur de viribus iuramenti, sed tantum vt cogatur
d laicus ad obseruantiam, potest se intromittere, quia qd non est spiritualis, nec quasi, vt in c. licet, de iureiur. lib. 6. & not. Ioan. And. in c. fin. de for. compet. eo. lib. dixi in d. c. cum

ADDITIONES.

- a** SEB. S. AP. Beneficalis. Quę dicitur causa beneficalis, tradit Bald. in l. iuxta, in fin. C. de lib. causa. Card. in clem. 2. de iudi. & in clem. 1. in 2. quęst. de re iud.
- b** Est nuda. Tu pondera cle. dispendiosam, in vers. dependentibus, & c. Sed quæstio possessoria est dependens a proprietate spirituali, ergo spiritualis censetur. And. Barb.
- ANT. FRAN.** Circa hoc an causa possessoria tanquam dependens a spiritualibus dicatur esse spiritualis, & eius cognitio spectet ad iudicem ecclesiasticum, dicas, qd quamuis possessorium & petitorium nihil habeant commune vt in l. naturaliter, in §. nihil cōe, ff. de acquir. poss. tamen causa possessoria debet decidi per iudicem, qui de illa cognoscit, licet incidenter et cognouerit de proprietate, de qua tamen non potest pronunciare, vt per Spec. in tit. de teste, in §. nunc videndum, in ver. sed pone ago, & qd quæstiones possessorie proponuntur a diuersis, quō tractari debeant, vide plene per Spec. in tit. de peti. & possi. §. i. & per Pau. de Cast. in cons. 274. inci. qui pro primo, in i. dub. & quando quæstio est meri facti, tunc etiam iudex secularis potest cognoscere, vt per Bart. & Alex. in l. Titia, ff. solu. matri. & habetur in c. tuam, de ord. cog.
- c** Arguitur. Adde ad hoc videndum Lap. alleg. 70. vbi ponit an habens mandatum ad causas civiles & criminales possit agere in causa vsuraria.
- ANT. FRAN.** An habens mandatum ad causas civiles & criminales possit agere in causa vsuraria, dicas, qd ista quæstio dependet ab illa, an sub simplicib. comprehendatur mixtum, de qua habetur in l. Titie textores, ff. de leg. 2. quia causa vsuraria potest dici esse mixta, quoniam si deducitur qd iuris, videlicet vtrum aliquis contractus sit vsurarius, vel non, hoc respectu dicitur causa spiritualis, & criminalis, quia vsura dicitur delictum, vt in cle. i. & ibi per d. Card. in prin. de vsur. sed si quæstio esset facti, vt puta quid, & quantum esset solutum, hæc quæstio esset civilis & non spiritualis, tamen tene menti dictum Bal. in l. cum opor. in princ. in 2. colum. C. de bo. quę lib. vbi dicit qd vsura est rapina, & furtum, & vide bo. text. in cap. si quis vsuram 14. quęst. 3. & vide Spec. in tit. de fer. in §. 2. in vers. quid de causa vsurarium.
- d** ZACHAR. Ad obseruantiam. Ita no. Bal. in l. i. in 1. col. ver. soler dubitari. C. de ope. lib. Spec. in tit. de le. §. 6. ver. 24. in prin.